

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/255/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

119/2018. (V. 17.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2017. június 19-én előterjesztett **panaszát** a 2018. május 17-én – Dr. Kozma Ákos elnökhelyettes és Fráterné Dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – a K.-i Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedés nem történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben a 2017. évben több ízben történt rendőri intézkedések elmulasztása miatt 2017. június 1-én, postai úton terjesztette elő panaszát, amit 2017. július 10-én kiegészített.

I.

A hosszú, nehezen érthető és olvasható panaszbeadvány és annak kiegészítése alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

1) A panaszos K. városban lakik, egy lakótelepen az öccsével. Az ott tartózkodásával összefüggésben számos atrocitásról beszámolt beadványában.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A lakótelepen működik a R. kocsmá, ahol rendszerint „bűncselekmények szervezésére gyűlnek össze” az emberek. A panaszos személye ellen bizonyítékokat hamisítottak (azt akarják bizonyítani név szerint meg nem jelölt személyek, hogy a panaszos az albérletében prostitúciós tevékenységet folytat).

A panaszos előadta azt is, hogy őt meg nem nevezett személyek fenyegetik, a kocsmánál „vadásznak rá”. Egy részeg ember megkergette, és egy rendőrnek a rokona pedig nem engedte ki a dohányboltból. A panaszos öccsére azt mondták, hogy a szeretője. Az egész lakótelep összeesküdött a panaszos ellen.

A panaszos telefonját a rendőrség lehallgatja.

A panaszos több ízben telefonált a segélyhívó számra és a rendőrség segítségét kérte. A rendőrség mégis a panaszost sújtotta pénzbírsággal, mert „az ordítózókat eltűntek” és „akik összefogtak” a panaszos ellen, „azok azt mondták, hogy nem hallottak semmit”.

A panaszos kérte az öccsét, hogy tanúskodjon mellette, aki azonban válaszként bántalmazta őt: két ujja megsérült, és a haját is tépte.

2) A Testület munkatársa, a Testület hatáskörére irányadó szabályozásról való tájékoztatás mellett kérte a panaszost, hogy konkretizálja panaszát: pontosan mikor történt rendőri intézkedést, illetve annak elmulasztását sérelmezi. A panaszos a Testület kérdésére nem válaszolt, viszont részben megismételte a panaszban leírt sérelmeit (múltbeli prostitúciós tevékenységgel vádolják meg őt meg nem nevezett személyek, „bűncselekményeket követnek el a sérelmére”), részben újabb sérelmekről számolt be (időpont megjelölése nélkül): lakásajtóját rugdossák, állandóan felébresztik, egy rendőr többször zaklatta és „bemocskolta” őt.

A segélyhívó számon bejelentést tett a panaszos, azonban a rendőrök azt mondták neki, hogy „nem tartozik rájuk az ügy”. Megkérdezték a lakókat is, de azok hazudtak a rendőröknek.

A panaszos mind lelkileg, mind fizikálisan kikészül az őt ért sérelmek miatt.

3) A panaszos beadványához számos dokumentumot mellékel: egy Regionális Munkaerő-fejlesztő és Képző Központ által kiállított bizonyítványt, szakképesítésről szóló bizonyítványt, szakmunkás-bizonyítványt, honosítási okiratot, bérmentési emléklapot, albérleti szerződést. Ezen kívül fényképeket is továbbított, amin a panaszos látható. A felsorolt dokumentumok ismertetésétől a Testület eltekintett, tekintettel arra, hogy a panaszügy elbírálása szempontjából azok nem bírnak jelentőséggel.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől, valamint megküldeni kérte az a panaszos bejelentéseivel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos a ... Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenységirányítási Központ (a továbbiakban: TIK) ügyeletére több ízben tett bejelentést, amelyek alapján minden ízben történt rendőri intézkedés a K.-i Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőrök részéről.

2017. február 22-én a Közrendvédelmi Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály r. törzsőrmester járőrvezetője és egy r. őrmester járőre intézkedett. 2017. március 10-én szintén a Közrendvédelmi Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály r. törzsőrmester járőrvezetője és egy r. törzsőrmester járőre fogantatosított intézkedést. 2017. április 13-án a Közrendvédelmi Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály c. r. törzsőrmester járőrvezetője és egy r. őrmester járőre intézkedett a panaszos bejelentése kapcsán. A 2017. április 30-án történt panaszosi bejelentést követően a K.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Körzeti Megbízotti Alosztály r. zászlós körzeti megbízott nője és a Közrendvédelmi Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály r. törzszakaszközlegény csoportparancsnoka jelent meg a panaszosnál. 2017. május 6-án a Közrendvédelmi Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály c. r. törzsőrmester járőrvezetője és c. r. zászlós járőrvezetője intézkedett.

2) A K.-i Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele az alábbi információkat tartalmazza.

a) A panaszos 2017-ben több alkalommal tett telefonon bejelentést a ... Megyei Rendőr-főkapitányság TIK ügyeletesének tartózkodási helyének szomszédságában lévő, a lakótelepen üzemelő vendéglátóhely vendégei részéről személyét ért fenyegetés, „rágalmazási aláírás gyűjtés”, csendháborítás, valamint a szomszédjai hangoskodásai és fenyegetései miatt.

A bejelentések alapján a TIK ügyeletes minden esetben a helyszínre irányította a K.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztálynak a településen szolgálatot teljesítő gépkocsizó járőrszolgálatot ellátó járőreit, akik a helyszínen intézkedést kezdeményeztek.

b) A panaszos mobiltelefonról a 112-es segélyhívószámra 2017. február 22-én 18 óra 12 perckor, március 10-én 17 óra 39 perckor, április 13-án 19 óra 53 perckor, április 30-án 16 óra 51 perckor, illetve 2017. május 6-án 7 óra 6 perckor tett bejelentést.

c) A panaszos bejelentésének nyomán a lakcímeire irányított rendőrök öt szóban meghallgatták, majd az esetlegesen jelenlévő személyektől felvilágosítás kéréssel, a vendéglátóhelyen és a panaszos lakóhelyén és annak környékén történt adatgyűjtéssel tisztázták a bejelentés alapját képező cselekményt. A rendőri intézkedés szükség esetén – a jogsértés jellegéből adódóan – jogi felvilágosítással zárult.

A panaszos bejelentéseivel kapcsolatban legtöbb esetben megállapítható volt, hogy alaptalanok voltak, így az ügyvel kapcsolatban további intézkedés fogantatosítása nem vált szükségessé, ezért egyéb eljárást sem kezdeményeztek.

A panaszossal szemben állítólagosan alkalmazott sértő kifejezések elhangzása (rágalmazás) miatt az intézkedő rendőrök öt tájékoztatták a magánindítvánnyal kapcsolatosan, így megtették a szükséges intézkedést.

d) A panaszos által sérelmezett eseményekkel összefüggésben szabálysértési eljárás indult vele szemben, és a terhére felrótt szabálysértés elkövetése (segélyhívó számok rendeltetéstől eltérő igénybevétele) miatt elmarasztalták.

e) A panaszos 2017. június 21-án kelt és a K.-i Rendőrkapitánysághoz címzett levelében írásban is feljelentést tett az őt ért sérelmekkel kapcsolatban, ami alapján büntetőeljárás indult.

f) Az eseményekről videofelvétel nem készült.

3) A K.-i Rendőrkapitányság ügyeleti küldési naplója, a „Küldés leírása”, illetve az „Intézkedés leírása” megnevezésű dokumentumok a panaszos bejelentései tekintetében az alábbiakat rögzítették.

a) 2017. február 22-én 18 óra 12 perckor hívta a panaszos a segélyhívó számot. Bejelentése szerint zaklatják a szomszédok. Hangoskodnak, trágárságokat mondanak.

A „Küldés leírása” az „Intézkedés leírása” elnevezésű dokumentum szerint a rendőrök 18 óra 18 perckor indultak a helyszínre, ahova 18 óra 52 perckor érkeztek meg, és 19 óra 11 perckor fejezték be az intézkedést. A panaszost igazoltatták. Az elintézés típusa: adatgyűjtés, a helyszín megtekintése, és téves riasztás.

b) 2017. március 10-én 17 óra 39 perckor hívta a panaszos a 112-es segélyhívó számot, bejelentést tett a ... Megyei Rendőr-főkapitányság ügyeletére, miszerint a kocsmá vendégei „rágalmazási aláírásokat gyűjtenek”, és a bejelentőt fenyegetik „a testi épségével”. A fenyegetőzők a kocsmában tartózkodnak.

A „Küldés leírása” és az „Intézkedés leírása” elnevezésű dokumentum szerint a rendőrök 18 óra 4 perckor indultak a helyszínre, ahova 19 órakor érkeztek meg, és 19 óra 13 perckor fejezték be az intézkedést. Az elintézés típusa: adatgyűjtés, jogi felvilágosítás, jelentés írása, a panaszos igazoltatása.

c) 2017. április 13-án 19 óra 53 perckor hívta a panaszos a 112-es segélyhívó számot. Bejelentést tett a ... Megyei Rendőr-főkapitányság ügyeletére arról, hogy nagyon hangosak. A bejelentő rendőri intézkedést kér. A járőr kivonult a helyszínre, de jogsértő cselekményt nem észlelt. A bejelentővel felvették a kapcsolatot.

A „Küldés leírása” és az „Intézkedés leírása” elnevezésű dokumentum szerint a rendőrök 20 órakor indultak a helyszínre, ahova 20 óra 10 perckor érkeztek meg, és 20 óra 25 perckor fejezték be az intézkedést. Az elintézés típusa: adatgyűjtés, jogi felvilágosítás, a panaszos igazoltatása.

d) 2017. április 30-án 16 óra 51 perckor hívta a panaszos a 112-es segélyhívó számot, és bejelentést tett a ... Megyei Rendőr-főkapitányság ügyeletére, miszerint egyfolytában zaklatják a kocsmában. Aznap ki akarták lakoltatni az albérletéből. Rendőri segítséget kér a helyszínre. Hamisan tanúskodtak ellene, nap mint nap fenyegetik és zaklatják.

A „Küldés leírása” és az „Intézkedés leírása” elnevezésű dokumentum szerint a rendőrök 17 óra 3 perckor indultak a helyszínre, ahova 17 óra 19 perckor érkeztek meg, és 17 óra 29 perckor fejezték be az intézkedést. Az elintézés típusa: adatgyűjtés, helyszín megtekintése, jogi felvilágosítás, jelentés. A panaszost igazoltatták és figyelmeztetésben részesítették.

e) 2017. május 6-án 7 óra 6 perckor hívta a panaszos a 112-es segélyhívó számot, és bejelentést tett ... Megyei Rendőr-főkapitányság. A közelében levő kocsmában 6 óra 45 perctől csendháborítást követtek el.

A „Küldés leírása” és az „Intézkedés leírása” elnevezésű dokumentum szerint a rendőrök 7 óra 14 perckor indultak a helyszínre, ahova 7 óra 32 perckor érkeztek meg, és 17 óra 52 perckor fejezték be az intézkedést. Az elintézés típusa: helyszín megtekintése. A panaszost igazoltatták, és megállapították, hogy valótlán bejelentés történt.

4) A Testület felvilágosítás-kérése alapján az intézkedő rendőrök utólag jelentést készítettek. A K.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztálya r. törzsőrmester járőrvezetőjének – aki két alkalommal intézkedett a panaszos segélyhívó számra tett bejelentései alapján – jelentése az alábbiakat tartalmazza.

a) 2017. február 22-én 18 óra 50 perckor a ... Megyei Rendőr-főkapitányság TIK ügyeletesének utasítására megjelent a panaszosnál, aki bejelentést tett, hogy az alsó szomszédjában lakók hangoskodnak és őt szidalmazzák.

Az intézkedés során a r. törzsőrmester meghallgatta a bejelentőt, aki megismételte a sérelmeit. Elmondta azt is, hogy ez nem az első alkalom, már többször előfordult.

A rendőrök tájékoztatták a panaszost a jogi lehetőségeire vonatkozóan, amit tudomásul vett. Az intézkedés során megkísérelték felkutatni a bejelentő szomszédjait, azonban a címen nem tartózkodott senki.

Az intézkedés során a lépcsőházban hangoskodást, kiabálást egyik ingatlanból sem hallottak a rendőrök.

b) 2017. március 10-én a r. törzsőrmester szintén a ... Megyei Rendőr-főkapitányság TIK ügyeletesének utasítására megjelent a panaszos lakcímén, mivel bejelentést tett arról, hogy a közeli presszó vendégei őt szóban zaklatják. Az intézkedés során a rendőr meghallgatta a bejelentőt, aki elmondta, hogy a lakótömbbel szemben lévő presszó vendégei a presszó előtti dohányzórésről állandóan obszcén kifejezésekkel illetik, illetve sértő megjegyzéseket kiabálnak fel neki a negyedik emeletre. Elmondta azt is, hogy ezek a személyek – akiket név szerint nem tudott megnevezni egyik intézkedés során sem – előfordul, hogy napközben az utcán is tesznek neki hasonló megjegyzéseket, illetve rossz hírt keltenek a lakótelepen.

Az intézkedés során a rendőrök megállapították, hogy a bejelentő által megnevezett presszó az intézkedés során zárva volt.

c) A járőrvezető jelentésében megjegyezte, hogy a panaszos mindkét intézkedés során némileg zavartnak tűnt. Gyorsan, szinte hadarva, és egymás után többször is közölte mondanivalóját.

A történeteket minden esetben jelentették a rendőrök a TIK ügyeletesének, majd az intézkedés helyszínét elhagyták.

5) A K.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztálya c. r. törzsőrmester járőrvezetőjének jelentése az alábbiakat tartalmazza.

a) 2017. április 13-án 20 óra 5 perckor a ... Megyei Rendőr-főkapitányság TIK ügyeletesének utasítására megjelent a lakótelepen lévő sörözőnél, mivel a panaszos bejelentést tett hangoskodásról, illetve arról, hogy őt fenyegetik.

A járőrvezető emlékei szerint helyszíni adatgyűjtés során megállapítható volt, hogy a bejelentés nem valós, és a bejelentő jogi felvilágosítását követően a rendőrök a helyszínt elhagyták.

b) Továbbá 2017. május 6-án 7 óra 10 perckor a c. r. törzsőrmester megjelent az említett lakótelepen a sörözőben, mivel a panaszos ismételten bejelentést tett az őt ért fenyegetésről, és hangoskodásról.

A helyszínen a söröző nemrég nyitott ki, ott egy-két személy tartózkodott. Az ott dolgozótól adatgyűjtést végeztek, és megállapították, hogy senki nem ordibált az utcán, és nem fenyegette a bejelentőt vagy más személyt. Ezt követően megjelentek a panaszos lakásán, és meghallgatták. Elmondta, hogy végig a lakásban a szobájában tartózkodott, amelynek ablaka a söröző irányába van. Továbbá elmondta, hogy a sörözőben róla beszélnek, fenyegetik. A fenyegetéseket, illetve az ordibálásokat a panaszos a negyedik emeltről hallja, a sörözőbe egyszer sem ment be. Azt megmondani viszont nem tudja ki(k) fenyegeti(k), mivel nem ismeri őket, azt sem tudja, miért történik ez.

c) A c. r. törzsőrmester jelentésében megjegyezte, hogy a panaszos zaklatott állapotban volt, sokszor összefüggéstelenül beszélt, ezért az általa elmondottak alapján további adatgyűjtést végeztek a lépcsőházban. Annak során a panaszossal egy lépcsőházban lakó személyek elmondták, hogy a reggeli órákban a panaszos által elmondottakat nem tapasztalták.

6) A K.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Körzeti Megbízotti Alosztálya r. zászlós körzeti megbízottjának jelentése az alábbi adatokat tartalmazza.

2017. április 30-án 6 óra és 18 óra között teljesített gépkocsizó járőrszolgálatot a r. zászlós a r. törzszakaszlós csoportparancsnokkal. A TIK ügyeletes 17 óra 20 perckor utasította őket arra, hogy vonuljanak a lakótelep ... szám alá, mivel onnan a panaszos bejelentést tett, és rendőri intézkedést kér. A helyszínen intézkedés alá vonták a bejelentőt, aki elmondta, hogy több esetben őt a lakótömbbel szembeni sörözőből ismeretlen személyek becsületsértő módon sértegetik, becsület csorbításra alkalmas tény híresztelnek róla. Kifejtette, hogy a söröző irányából felkiabálnak ismeretlen személyek, hogy ő lakásán férfi ügyfeleket fogad (azaz „kurva”).

A panaszos kétségbeesetten próbálta bizonyítani, hogy ő a lakásban hivatalosan tartózkodik albérlőként, ő tisztességes, semmi olyat nem tett, ami az őt ért sérelmeket alátámasztaná. Zavartan viselkedett, a fenti tényállást többszöri rákérdezésre tudta elmondani. A rendőrök kérték, hogy ne az ablak irányába beszéljen, hanem feljűk.

A panaszost igazoltatták (adatait az elkért személyi igazolványból állapították meg, majd rögzítették a kézi EADS rendszerbe).

A rendőrök tájékoztatták a panaszost: amennyiben a sérelmére több esetben előfordult bűncselekmény, szabálysértés elkövetése, magánindítványt terjeszthet elő a K.-i Rendőrkapitányságon vagy a bíróságon. A panaszos a tájékoztatást tudomásul vette. Közölte, hogy átgondolja, és később dönt a feljelentésről, a magánindítvány előterjesztéséről.

A jelentés szerint a rendőri intézkedés megkezdése előtt, és közben a lakótelepen kiabálás nem hallatszott a panaszos lakásának irányába. A söröző zárva volt.

7) A panaszossal szemben indult szabálysértési eljárás iratait a rendőrség továbbította a Testületnek, amelyekből az alábbiak állapíthatók meg.

a) A K.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztálya c. r. törzsőrmester járőrvezetője 2017. május 6-án szabálysértési feljelentést tett a panaszossal szemben.

A feljelentés szerint 2017. május 6-án 7 óra 10 perckor a ... Megyei Rendőr-főkapitányság TIK ügyeletesének utasítására a rendőrök megjelentek a panaszos lakásnál, mivel 7 óra 6 perckor a 112-es segélyhívószámon bejelentést tett arról, hogy a sörözőnél 6 óra 45 perctől folyamatosan hangoskodnak.

A helyszínre megérkezve a c. r. törzsőrmester felvette a kapcsolatot a bejelentővel, aki elmondta, hogy aznap a tőle légvonalban kb. kétszáz méterre lévő sörözőből folyamatosan ordibálnak, illetve őt szidalmazzák. Elmondta azt is, hogy amiket hall, azt egy füzetbe leírja. A rendőrök kérdésére elmondta, hogy személyt vagy személyeket nem tud megnevezni, akik szidják őt, mivel nem ismeri őket. A panaszos a meghallgatása során idegesen viselkedett.

A bejelentő meghallgatását követően a rendőrök adatgyűjtést végeztek, annak során meghallgattak két 3. emeleti lakót, akik elmondták, hogy a reggeli órákban semmilyen hangoskodás nem volt a környéken, illetve nem hallották azt sem, hogy valakit szidalmaztak volna.

Az adatgyűjtést követően a rendőrök megjelentek a sörözőben, ahol meghallgatták az ott pultsként dolgozó nőt, aki elmondta, hogy aznap kb. 7 órakor nyitotta ki a sörözőt. Nyitáskor két személy várakozott az ajtónál, akik dohányoztak, de nem beszéltek egymással. A sörözőben zeneszolgáltatás nincs.

A c. r. törzsőrmester megjegyezte a feljelentésben, hogy a panaszos már több alkalommal tett bejelentést, azonban minden egyes alkalommal megállapították, hogy az adatlapon feltüntetett problémák valótlanok.

Az adatgyűjtést követően ismételten megjelentek a panaszos címén, és tájékoztatták, hogy az általa elkövetett szabálysértés miatt feljelentést tesznek, amit tudomásul vett.

A járőrvezető ezt követően felvette a kapcsolatot a K.-i Rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnokával, akit tájékoztatott a történetéről, majd a helyszínt elhagyta.

b) A K.-i Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztálya 2017. május 23-án kelt határozatával a panaszost pénzbírsággal sújtotta a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 206. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és a szerint minősülő, a segélyhívó számok rendeltetéstől eltérő igénybevétele szabálysértése elkövetése miatt.

A határozat indokolása szerint a panaszos 2017. május 5-én 7 óra 10 perckor a 112-es segélyhívó számra bejelentést tett, hogy a sörözőnél folyamatosan hangoskodnak, valamint őt szidalmazzák, amiket egy füzetbe ír. A kikerülő rendőrök felvették a kapcsolatot vele, aki a bejelentésben foglaltakat megerősítette. Ezt követően adatgyűjtést végeztek a rendőrök, annak során a lakóház két lakóját is megkeresték, akik semmilyen hangoskodást, szidalmazást nem hallottak. A söröző egyik dolgozóját is meghallgatták, aki elmondta, hogy a sörözőben zenezolgáltatás nincs, valamint a söröző kinyitása (reggel 7 óra) óta semmilyen hangoskodásról nem tud beszámolni. A rendőri feljelentés tanúsága szerint a panaszos már több alkalommal tett bejelentést, azonban minden egyes alkalommal megállapították, hogy az adatlapon feltüntetett problémák nem valósak.

c) A panaszost, kérelme alapján, a szabálysértési hatóság 2017. június 15., illetve július 20. napján meghallgatta. A jegyzőkönyv szerint 5 éve lakik az említett lakótelepen. 2014 óta vannak problémái. Akkoriban segítő szándékkal akart közmunkásoknak segíteni, de egyik-másik azt félreértette, és odafütyült neki. Volt olyan is, hogy megkergették. Mindenféle hír terjed róla a lakótelepen (prostitúciós tevékenységet folytat, polgárral tart kapcsolatot). Egy rendőr pedig lehallgatja. Az albérletből is ki akarták tetetni, román származása miatt. A panaszos számos, őt ért zaklatást és sérelmet felsorolt még eljárás alá vont személyként történt meghallgatása során, azok részletes ismertetésétől a Testület eltekintett.

d) A személyes meghallgatást követően a K.-i Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztálya a korábban hozott határozatát – a panaszos személyi és anyagi helyzetére tekintettel – 2017. június 16. napján visszavonta, és a panaszost az általa elkövetett szabálysértés miatt figyelmeztetésben részesítette.

8) A panaszos feljelentést tett az őt ért sérelmekkel kapcsolatban a K.-i Rendőrkapitányságon, ami miatt büntetőeljárás indult ismeretlen tettes ellen a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 222. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő zaklatás vétségének megalapozott gyanúja miatt.

a) A panaszos az írásbeli feljelentésben hosszasan taglalta sérelmeit, a vele szembeni zaklató jellegűnek vélt magatartásokat és meghatározott személyeket felsorolt beadványában, akik a lakótelepen sértegetik, megalázzák és különböző rágalomokkal illetik.

b) A K.-i Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya 2017. június 28. napján feljelentés kiegészítését rendelte el, majd 2017. július 12-én döntött a feljelentés kiegészítés

határidejének meghosszabbításáról, tekintettel arra, hogy a tényállás tisztázására, az ügyben további adatgyűjtések elvégzése szükséges.

Az ügyben meghallgatták a panaszost, illetve a K.-i Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya adatgyűjtést végzett.

A panaszos a meghallgatása során elmondta, hogy testi és lelki betegségei vannak, ez elmúlt másfél év során azt tapasztalta, hogy az egész városban róla pletykálnak, illetve megbámulják az utcán. Munkát nem kap, illetve minden munkahelyen csak kihasználják. Továbbá azt is előadta, hogy az egész város összefogott ellene a lakótelepi pletykák miatt, amibe belebetegszik.

A Vizsgálati Osztály c. r. zászlósa jelentést készített az általa végzett adatgyűjtésről. Abban az szerepel, hogy a lakótelepen meghallgatta a szomszéd lépcsőház egyik lakóját. Elmondta, hogy látásból ismeri a panaszost, aki már őt is feljelentette az önkormányzatnál, pedig soha még egy szót sem beszélt vele. Azt is elmondta, hogy véleménye szerint a panaszos beteg. A lakótelepen senki nem beszél róla, kiabálást vele kapcsolatban még soha nem hallott. A c. r. zászlós a szomszéd lépcsőházból még egy lakót meghallgatott, aki elmondta, hogy ismeri a panaszost, tavaly rendszeresen a padon ült és V. A.-t leste, szerelmet vallott neki, úgy hogy a férfi nem mert lejönni a lépcsőházból. Ekkor ő mondta neki, hogy keressen magához való fiatalembert és a férfit hagyja békén, amire őt is feljelentette az önkormányzatnál. Egyébként a panaszosról senki nem pletykál, nem kiabálnak róla, illetve hozzá sem szól senki, ezt ő maga képzei be.

c) A K.-i Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya a feljelentés elutasításáról döntött. A határozat indokolása szerint a panaszos által előadott cselekmények nem minősülnek bűncselekménynek, mivel a Btk. 222. §-ának (1) bekezdése szerinti zaklatás törvényi tényállásának elemei hiányoznak.

III.

1) A panaszos sérelmezte azt, hogy annak ellenére, hogy a rendőrség segítségét kérte, őt sújtották pénzbírsággal.

A Testület a panasz ezen részeivel összefüggésben utal a hatáskörét megállapító, az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésére. Eszerint: az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el. Ezen rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, azok közül is csak azok, amelyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján ugyanakkor kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A szabálysértési eljárás, a szabálysértési jogkövetkezmények (büntetések és intézkedések, jelen esetben a pénzbírság, illetve a figyelmeztetés) kiszabása a Szabs. tv. alapján történik.

A Testület – hatáskörének hiányára figyelemmel – nem vizsgálhatta érdemben a szabálysértésre, illetve a szabálysértési jogkövetkezmény alkalmazására vonatkozó panaszrészt.

2) A panaszos beadványában felsorolt, magánszemélyek által elkövetett magatartások tekintetében felhívja a figyelmet arra, hogy a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény és a Btk. rendelkezései alapján, az elévülési időn belül jogosult feljelentéssel élni.

A panaszos által bűncselekménynek vélt cselekmények megítélése úgyszintén a Testület hatáskörén kívül esik, azokat nem vizsgálhatta érdemben.

IV.

A panaszos sérelmezte azt, hogy a segélyhívó számon tett bejelentései ellenére a rendőrség nem foglalkozott az ügyével.

Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrségnek keletkezett-e intézkedési kötelezettsége.

A panaszos beadványában nem jelölte meg a segélykérései pontos időpontját. A rendőrségi dokumentumok alapján a panaszos részéről 2017. február 22-én, március 10-én, április 13-án és 30-án, illetve május 6-án hívta a 112-es segélyhívó számot.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. és 2. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, illetve szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmességgel, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8. §-a szerint a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A Szolgálati Szabályzat 9. §-a szerint továbbá a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett – ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak – szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.

A fentiekre vonatkozóan továbbá több jogszabályi rendelkezés is felhívható. A Btk. 222. §-ának (1) bekezdése szubszidiárius tényállásként határozza meg a zaklatás bűncselekményét: amennyiben súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, az követi el a bűncselekmény vétségi alakzatát, aki abból a célból, hogy mást megfélemlítsen, vagy más magánéletébe, illetve mindennapi életvitelébe önkényesen beavatkozzon, őt rendszeresen vagy tartósan háborgatja.

A Szabs. tv. 195. §-ának (1) bekezdése szerint az, aki lakott területen, az ott levő épületben, vagy az ahhoz tartozó telken, tömegközlekedési eszközön, továbbá természeti és védett természeti területen indokolatlanul zajt okoz, amely alkalmas arra, hogy mások nyugalalmát, illetve a természeti vagy a védett természeti értéket zavarja, a csendháborítás szabálysértését követi el.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a bűnügyi vagy szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését, az alapjogkorlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e

bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

Erre a kérdésre Testület egyértelmű igennel felelt, hiszen a panaszos által tett bejelentésekben előadottak felvethették a fent megjelölt valamely jogellenes cselekmény – intézkedéshez szükséges, minimális szintű – gyanúját.

A Testület megítélése szerint a jogellenes cselekmények elkövetésére vonatkozó telefonos bejelentések bizonyosan olyan körülmények, amely a közrend védelme érdekében az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztettek. A Testület megállapítása szerint az intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A Testület ezt követően azt vizsgálta, hogy a rendőrség mennyiben tett eleget intézkedési (segítségnyújtási) kötelezettségének az egyes esetekben.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási (és felvilágosítás-adási) kötelezettségét: a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható (az ultima ratio elve alapján), vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. (A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.)

A Testület az ügygel összefüggésben továbbá utal a 28/2008. (VII. 9.) számú állásfoglalásában kifejtett álláspontjára, miszerint a rendőr intézkedési kötelezettségének teljesítését a jogbiztonság elvének és ezzel összefüggésben a személyek tisztességes eljáráshoz fűződő jogának viszonylatában kell vizsgálni. Az Alkotmánybíróság 9/1992. (I. 30.) AB határozatában rögzíti, hogy az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdése által lefektetett jogállamiság elvének nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság érvényesülése nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Az 56/1991. (XI. 8.) AB határozat szerint „a jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket.”

Ilyen tekintetben a jogbiztonság alkotmányos követelménye szoros kapcsolatot mutat a tisztességes eljáráshoz fűződő alapjoggal, amelyben egyértelműen benne foglaltatik, hogy az állampolgárok jogainak és érdekeinek védelmében az erre jogosult és kötelezett szervek a jogszabályokban lefektetett előírásoknak megfelelően fellépjenek.

A Testület álláspontja szerint az említett esetekben a rendőrök feladata a jogellenes cselekményre utaló állampolgári bejelentések tekintetében az volt, hogy meggyőződjenek annak megalapozottságáról, azt követően a lehetőségekhez mérten adatgyűjtést végezzenek

(meghallgatások), a tényállást tisztázzák, illetve a panaszosnak a szükséges tájékoztatást megadják (például arról, hogy feljelentést tehet).

A rendelkezésére álló bizonyítékok egybevetése alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a rendőrség állítását elfogadja. A rendőrség valamennyi esetben eleget tett intézkedési kötelezettségének.

a) 2017. február 22-én a panaszos arról tett bejelentést, hogy az szomszédjai hangoskodnak és őt szidalmazzák. A rendőrök a helyszínre mentek, meghallgatták a panaszost, a szomszédokat azonban nem tudták felkutatni. A rendőrök tájékoztatást adtak a panaszosnak a jogi lehetőségeire vonatkozóan. Tekintettel arra, hogy az elmondottak alapján nem volt szükség további intézkedésre, a Testület megítélése szerint a panaszos jogi tájékoztatása arról, hogy feljelentést tehet, megfelelő és elegendő intézkedés volt.

b) 2017. március 10-én a panaszos arról tett bejelentést, hogy a kocsmá vendégei „rágalmazási aláírásokat gyűjtenek”, és fenyegették a testi épségét. A rendőrök a helyszínen meghallgatták a panaszost, adatgyűjtést folytattak (szomszédokat kutattak, eredménytelenül), majd jogi felvilágosítást adtak. Tekintettel arra, hogy az elmondottak alapján nem volt szükség további intézkedésre, a Testület megítélése szerint a panaszos jogi tájékoztatása arról, hogy feljelentést tehet, megfelelő és elegendő intézkedés volt.

c) 2017. április 13-án a panaszos bejelentése más lakók hangoskodására irányult. A rendőrök ekkor is kivonultak a helyszínre, a panaszost meghallgatták, de jogsértő cselekményt nem észleltek. A helyszíni adatgyűjtést során bebizonyosodott, hogy a bejelentés nem volt valós, illetve jogi felvilágosítást adtak akkor is. A járőrök a tényállás tisztázása érdekében tett intézkedéseit elegendőnek ítélte a Testület ebben az esetben is.

d) 2017. április 30-án azért tett bejelentést a panaszos, mert zaklatták a kocsmában, és ki akarták lakoltatni az albérletéből, nap mint nap fenyegetik és zaklatják. A rendőrök a negyedik alaklommal is a helyszínre vonultak, meghallgatták a panaszost, megtekintették a helyszínt, majd jogi felvilágosítást adtak a panaszosnak (a sérelmére elkövetett bűncselekmény /szabálysértés esetén magánindítványt terjeszthet elő). Tekintettel arra, hogy nem volt szükség további intézkedésre, a Testület megítélése szerint a panaszos jogi tájékoztatása arról, hogy feljelentést tehet, megfelelő és elegendő intézkedés volt.

e) 2017. május 6-án a panaszos segélyhívó számra tett bejelentésében kocsmái csendháborításról számolt be. A helyszínre érkező rendőrök meghallgatták ekkor is a panaszost, lakókat, a kocsmában is adatgyűjtést végeztek, és megállapították, hogy valótlán bejelentés történt. A Testület ebben az esetben is elégségesnek ítélte a rendőrök intézkedését.

A Testület megállapítása szerint a K.-i Rendőrkapitányság intézkedő rendőrei mind az öt esetben eleget tettek segítségnyújtási kötelezettségüknek, amivel nem sértették meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogát.

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a rendőröknek a telefonos állampolgári bejelentések nyomán a megjelölt öt esetből három

esetben a helyszínen intézkedési kötelezettségük keletkezett. Az intézkedő rendőrök minden esetben eleget tettek segítségnyújtási és felvilágosítás-adási kötelezettségüknek, amivel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjoga.

A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2018. május 17.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET